

Občanské sdružení ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy

Domácí násilí

Sociologická sonda klientek o.s. ROSA a jejich dětí za rok 2008

Text, zpracování dat : Mgr. Martina Hronová, Marie Vavroňová
Sběr dat: pracovnice o.s. ROSA
© ROSA, 2009

Praha, 9.6.2009

1. Domácí násilí

Domácí násilí není ani hádka, ani konflikt mezi partnery. Domácí násilí je dlouhodobý způsob chování jedné osoby vůči druhé. Vychází z pocitu moci, domnělého práva ovládat a kontrolovat život druhého. Pojmeme domácí násilí označujeme fyzické, sexuální, psychické a ekonomické násilí, ke kterému dochází mezi blízkými osobami. Toto násilí je opakované a má vzrůstající tendenci. Objevuje se mezi lidmi všech úrovní sociálního postavení, nezávisle na vzdělání, ekonomické situaci, rase či příslušnosti k etnickým skupinám. „*Domácím násilím je obecně rozuměno takové chování, které u jednoho z partnerů způsobuje strach z druhého. Skrze užití moci, kterou tento strach poskytuje, kontroluje násilný partner chování druhého. Domácí násilí může nabývat formy fyzického, sexuálního a psychického násilí, donucené sociální izolace a ekonomické deprivace.*“ (Ruhl,D. 1996)

Většinu obětí domácího násilí tvoří ženy (95 %)¹, přičemž pachatelé jsou současní nebo bývalí partneři. V případě domácího násilí hovoříme o cíleném chování jednoho z partnerů, který za použití moci a kontroly vyvolává u druhého z partnerů strach. Studie ve světě říkají, že obětí domácího násilí je každá čtvrtá až každá třetí žena. Podle jediné reprezentativní studie v ČR na téma domácí násilí, zažije některou z forem domácího násilí během svého života 38 % žen v ČR.² Podle statistik Světové banky zažilo v industriálních zemích sexuální a domácí násilí pětina žen ve věku 15 až 44 let. Ve státech Evropské unie zažívá domácí násilí každá pátá žena v Irsku, každá čtvrtá ve Velké Británii a každá třetí v Portugalsku a Německu. Podle výsledků mezinárodního výzkumu Sociologického ústavu AV ČR násilí páchané v partnerském vztahu je četnější, charakteristické těžšími formami a vede k závažnějším důsledkům v podobě fyzických zranění a i psychických následků než agrese „zvenčí“. Mezi oběťmi převládá nedůvěra v práci policie charakteristická nízkým počtem žen, které násilný čin ohlásí. Je varující, že až čtvrtina žen o násilné zkušenosti vůbec s nikým nehovoří.³

Domácí násilí má svá specifika:

- ✚ Násilník i oběť jsou blízké osoby, v domácím násilí tak hraje roli citová blízkost, ale i ekonomická závislost.
- ✚ Násilí se odehrává v soukromí a beze svědků (jedinými tichými svědky bývají děti, a to až v 95 % případů domácího násilí).
- ✚ Násilník používá manipulativní techniky, cílem je udržení moci a kontroly nad životem oběti. Mívá nedostatek empatie, bývá to člověk „dvojitá tvář“ – navenek milý a komunikativní, doma despota. Násilí se nedopouští v důsledku „nezvládnutí“ agrese, ale protože má pocit, že má na takové chování „nárok“. Mezi základní charakteristiku pachatelů násilí patří: nepřejímání odpovědnosti za své chování, obviňování partnerky za násilí, kterého se oni sami dopouštějí, nízké sebevědomí, zlehčování násilí, odlišné chování doma a na veřejnosti.
- ✚ K domácímu násilí dochází opakovaně, od zcela nenápadných projevů jako psychické znevažování, ponižování, přes kontrolu a postupně nabývá na intenzitě – jak v četnosti tak v závažnosti útoků.
- ✚ K domácímu násilí dochází v cyklech: znamená to, že se střídají období vzrůstání napětí a násilí, období omluv „s květinami“ a usmiřování, období relativního klidu a opětovného narůstání tenze a opětovného násilí. Neustálé střídání násilí a milujícího chování udržuje oběť ve vztahu a odrazuje ji od odchodu – věří, že se násilný partner změní.

¹ M. Vavroňová, Z. Prokopová, Intervence v případech domácího násilí, str. 3, citace zprávy OSN

² M. Vavroňová, Z. Prokopová, Intervence v případech domácího násilí, str. 3, citace zprávy OSN

³ S. Pikálková, Mezinárodní výzkum násilí na ženách, Sociologický ústav AV ČR, 2003

Ženy představují 95 % obětí domácího násilí. Slovo oběť zde nepředstavuje pasivní přístup. Naopak oběti vytvářejí strategie k vyhnutí se opakování násilí a jeho eskalaci.⁴ Násilí souvisí s mocí, již má jeden partner nad druhým a již si chce i udržet – díky systému kontroly, kterým vyvolává strach, ovládá chování druhého partnera. Násilí navíc netrvá nepřetržitě. Většinou probíhá v cyklu, kdy se střídají období narůstání napětí, násilného aktu a období relativního klidu. Oběť je také často na partnerovi závislá, má jej (přes všechno) ráda a věří mu, že se vše změní a že se násilí příště nebude opakovat. Bohužel jednotlivé fáze cyklu se zkracují a časem násilí nabývá na intenzitě. Oběti nedokážou vztah ukončit a odejít. Svou roli tu má láska i závislost. Řada žen má obavy partnera opustit, i když se dopouští násilí. Chtějí zachovat dětem rodinu, bojí se, kde budou bydlet, jak se uживí, co tomu řekne okolí...⁵ Často ženy nechtějí ukončit vztah, chtějí jen ukončit násilí. Mají k partnerovi stále citový vztah, opakovaně doufají, že se změní. Svou roli hrají i strach z napadení, ekonomická závislost, ženy hledají vinu v sobě, chtějí zachovat dětem rodinu, trpí pocity bezmoci a beznaděje, mají pocit, že únik není možný. Samotný odchod často situaci neřeší – násilný partner má tendenci získat ztracenou kontrolu nad obětí i poté, co vztah ukončí. A nebo mají oběti strach. Kritické období pro eskalaci násilí bývá v době těhotenství, mateřské dovolené a v době, kdy se žena pokouší vztah ukončit.

Oběti domácího násilí

- oběti trpí nízkým sebevědomím a sebeúctou
- cítí se zodpovědné za násilí, trpí pocity viny, často popírají strach a hněv, který cítí
- za násilí se stydí, dlouho se snaží situaci samy zvládat, vytěsnit, přizpůsobit se, udělat vše pro to, aby k násilí nedocházelo
- věří v mýty o domácím násilí – např. oběť je přesvědčena, že ona selhala, nějak násilné chování partnera vyprovokovala... (podílí se na tom chování násilníka a také postoj společnosti)
- často jsou depresivní, někdy vybuchují pro maličkosti, jsou nesoustředěné, zastrašené, bezmocné

Pro okolí je někdy nepochopitelné, proč oběť zůstává s někým či se vrací k někomu, kdo ji týrá. Žena, která je zcela závislá na trýzniteli, je jím ale záměrně izolována od rodiny a přátel. Násilnický partner má kontrolu nad jejím tělem, prožitky, zájmy. Oběť slyší opakovaně, jak je neschopná, hloupá, je odkázána zcela na péči trýznitele, zažívá nadřazenost od partnera – bez něj by se neuživila, nesehnala práci atd. Partner kontroluje výdaje ženy, přiděluje finance, neustále ji shazuje. Násilnický partner se uchyluje k ironii, posměškům k intelektu, postavě ženy, až zcela naruší její sebevědomí. Je-li ženě odíráno jídlo, spánek, lidský kontakt, stane se tak paradoxně zcela závislá na svém trýzniteli. Násilný partner je tak jediný, kdo jí nějaký kontakt umožňuje.

Ženy uvádí jako zničující pocit strachu, bezmoci a nejistoty. Oběť nikdy neví, co zapříčiní násilí nebo kdy se naopak nečekaně stane násilník jemný, pečující, aby vzápětí opět použil násilí. Někdy nemusí dojít ani k přímému napadení, stačí když násilník připomene oběti násilí, nebo naznačí gesto, které zná jen oběť. Oběti jsou často dezorientované, jakoby ztuhlé, emočně se nevyjadřují, hluboce věří násilníkovi. Řada výzkumů potvrzuje, že oběti vystavené násilným situacím dodržují strategie přežití a identifikují se s násilníkem.

Na tom, že ženy zůstávají dlouho s násilným partnerem, se podílí několik faktorů:

- Strach (z výhrůžek zbitím, zabitím, ztráty dětí, samoty).
- Nedostatek možností odchodu. Má různé příčiny: od izolace oběti přes citovou a ekonomickou závislost (některé ženy jsou zcela závislé na svém trýzniteli, nepracují, jsou od okolí izolovány).

⁴ Vargová Branislava, PhDr. : Od dobrého úmyslu k dobré spolupráci, ROSA 2006

⁵ Hronová, M. , Dětská svědectví násilí, ROSA, 2008

- Lhostejnost společnosti.
- Lásky – oběť doufá, že se partner změní, má citovou vazbu k násilnému partnerovi.
- Náboženské přesvědčení.
- Zážitky z dětství, zvyk na přítomnost násilí, které se bere jako „normální“ součást vztahu.

Pachatelé domácího násilí

Pachatelé domácího násilí používají manipulativní techniky a jejich prostřednictvím si udržují moc a kontrolu nad životem oběti. Mívají nedostatek empatie a nevykazují duševní poruchu. Bývají člověkem dvojitá tvář, který je navenek milý a doma despota. Pocházejí ze všech socioekonomických vrstev. Mnozí pachatelé násilí byli v dětství týráni nebo byli svědky násilí na své matce, naučili se jako děti, že násilí je legitimní způsob komunikace. V jejich rodinách byl pravděpodobně nedostatek úcty k ženám, zažívali citovou deprivaci jako děti. Bohužel násilí je naučené chování⁶ a násilníci tak opakují zažitý model chování, který přebrali jako vzor chování v raném dětství. To je přesto neospravedlňuje v užívání násilí. Pachatelé násilí se dívají na ženy jako na své vlastnictví a nepřipouští si, že násilí by mohlo mít vliv a jakýkoli dopad na jejich vztah s dětmi, ačkoli už pouhou pasivní přítomností dětí u domácího násilí Světová zdravotnická organizace považuje za psychické týraní dětí.

O násilí, ke kterému doma došlo, hovoří jako o „hádce“, situaci zlehčují a nepřejímají odpovědnost za násilí – vždy za něj obviňují oběť, protože kdyby ... (měla uklizeno, neodmlouvala mu, netvrdil, že) ..., tak by se to nestalo. Řada z nich necítí vinu a lítost, protože věří, že na užití násilí měli právo.⁷

⁶ Intervence v případech domácího násilí, Informační materiál pro zdravotníky, ROSA 2003

⁷ Hronová, M., Dětská svědectví násilí, ROSA, 2008

2. Statistika o.s. ROSA : ženy – oběti domácího násilí.

V roce 2008 prošlo Informačním a poradenským centrem ROSA 232 klientek. Pro účely statistiky byly zpracovány data 196 klientek.

Oběti a pachatelé domácího násilí

Oběťmi násilí ve vztahu jsou ženy všech věkových i socioekonomických skupin. Aktivně hledat pomoc v případech domácího násilí nejčastěji přicházejí ženy ve věkové skupině 30 – 44 let, konkrétně ve věkových skupinách 35 – 39 let (28,6 % žen), dále pak 30 – 34 let (21,9 % žen), následují kategorie a 40 – 44 let (19,4 % žen) a. Tedy ženy mladšího středního a středního věku, které jsou na mateřské dovolené nebo mají děti školního věku.

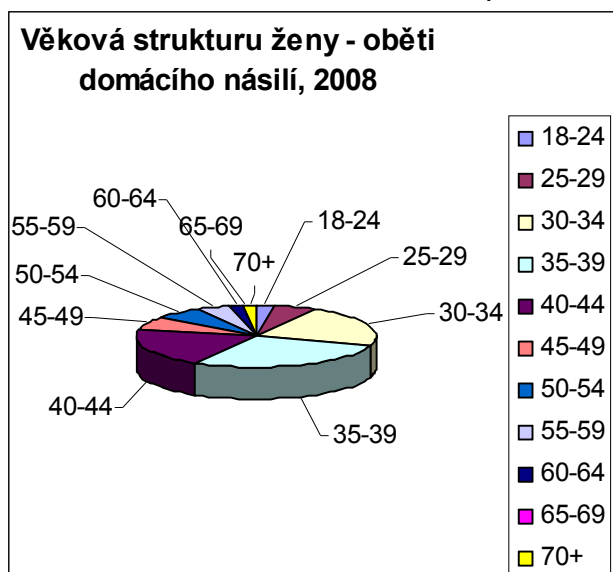
Pokud jde o jejich partnery, nejčastěji jsou mezi těmi, kdo se násilí dopouštějí, zastoupeny věkové skupiny 35 – 39 let (24 %), 40 – 44 let (19,9 %), a 30 – 34 let (16,3 %).

TABULKA 1 . Věková struktura, oběti a pachatelé domácího násilí

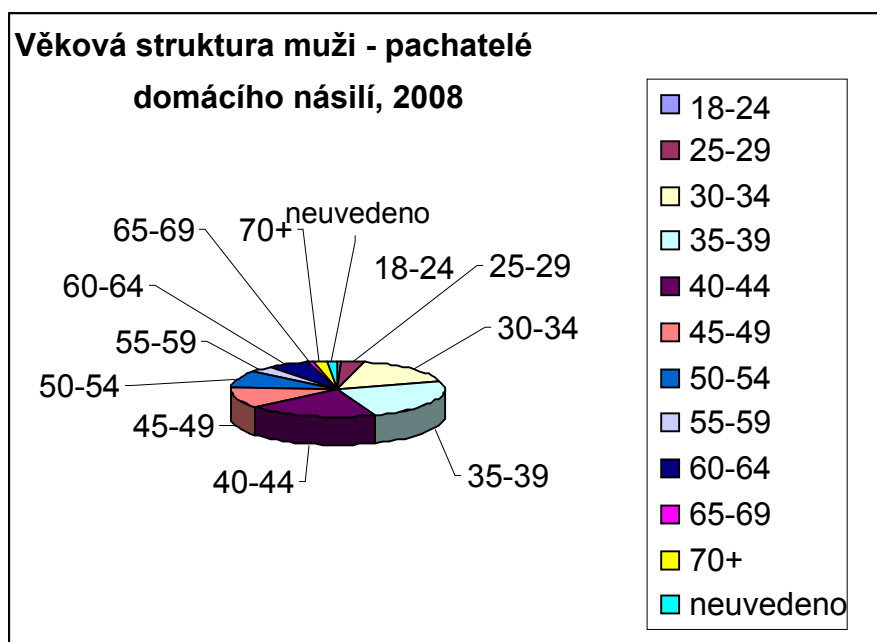
Věková struktura, oběti a pachatelé domácího násilí, 2008

věk	ženy - oběti		muži - pachatelé	
	počet	v %	počet	v %
18-24	5	2,6	1	0,5
25-29	11	5,6	7	3,6
30-34	43	21,9	32	16,3
35-39	56	28,6	47	24,0
40-44	38	19,4	39	19,9
45-49	14	7,1	23	11,7
50-54	13	6,6	18	9,2
55-59	9	4,6	8	4,1
60-64	4	2,0	12	6,1
65-69	0	0,0	2	1,0
70+	3	1,5	4	2,0
neuveveno			3	1,5
celkem	196		196	

Graf 1. : Věkové rozložení klientek (obětí domácího násilí)

Graf 2. : Věkové rozložení pachatelů domácího násilí

Opakované statistiky potvrzují, že domácí násilí zažívají lidé bez ohledu na své vzdělání či sociální postavení. Mezi oběťmi domácího násilí jsou nejčastěji zastoupeny ženy se středoškolským vzděláním (51,5 %), následují ženy s vysokoškolským vzděláním (25 %). V naší sondě muži, kteří se dopouštějí násilí na svých partnerkách, mají nejčastěji středoškolské vzdělání (33,2 %), těsně následováni muži vyučenými (31,1 %) a vysokoškoláky (29,6 %).

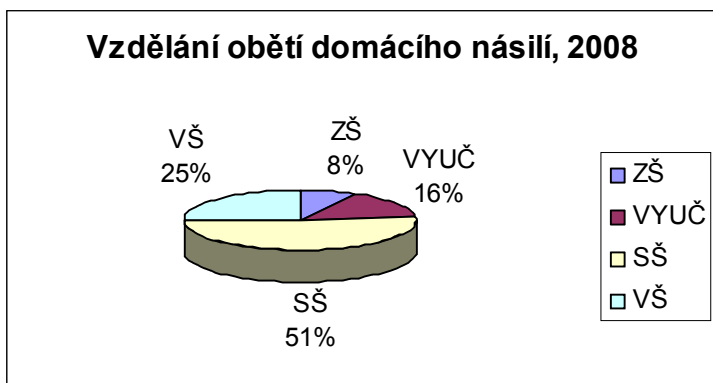
Více než polovina žen je zaměstnaných. Další statisticky významnou skupinu tvoří ženy na mateřské dovolené – 27,6 % klientek. Další téměř 15 % žen není ekonomicky aktivních či je vyloučeno z trhu práce (studentky, nezaměstnané ženy, ženy v důchodu, ženy v domácnosti). Celkem v úplné či částečné ekonomické závislosti na svém partnerovi tedy žije 42,5 % žen – obětí domácího násilí.

TABULKA 2. Vzdělání obětí a pachatelů domácího násilí

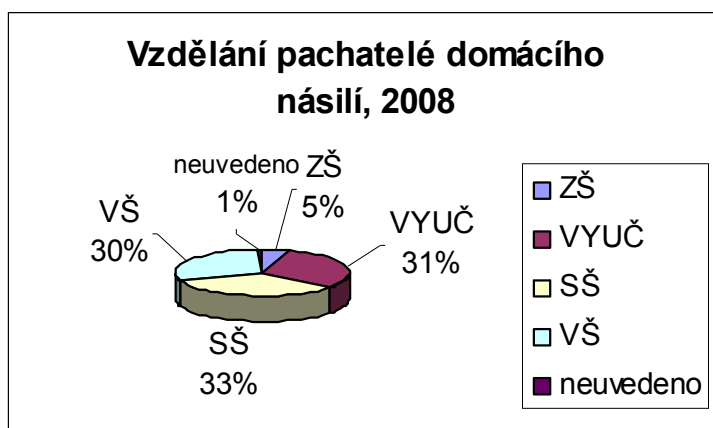
Vzdělání obětí a pachatelů domácího násilí, 2008

	ženy		muži	
	počet	v %	počet	v %
ZŠ	15	7,7	10	5,1
VYUČ	31	15,8	61	31,1
SŠ	101	51,5	65	33,2
VŠ	49	25,0	58	29,6
neuvédno			2	1,0
	196		196	

Graf 3. : Vzdělání obětí domácího násilí

Graf 4. : Vzdělání pachatelů domácího násilí

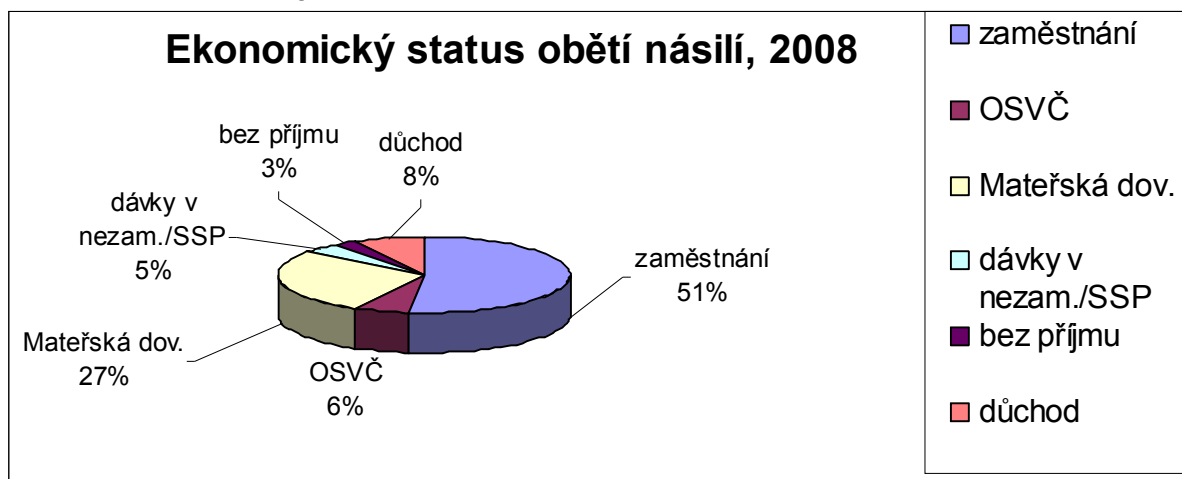

TABULKA 3. Ekonomický status obětí a pachatelů násilí

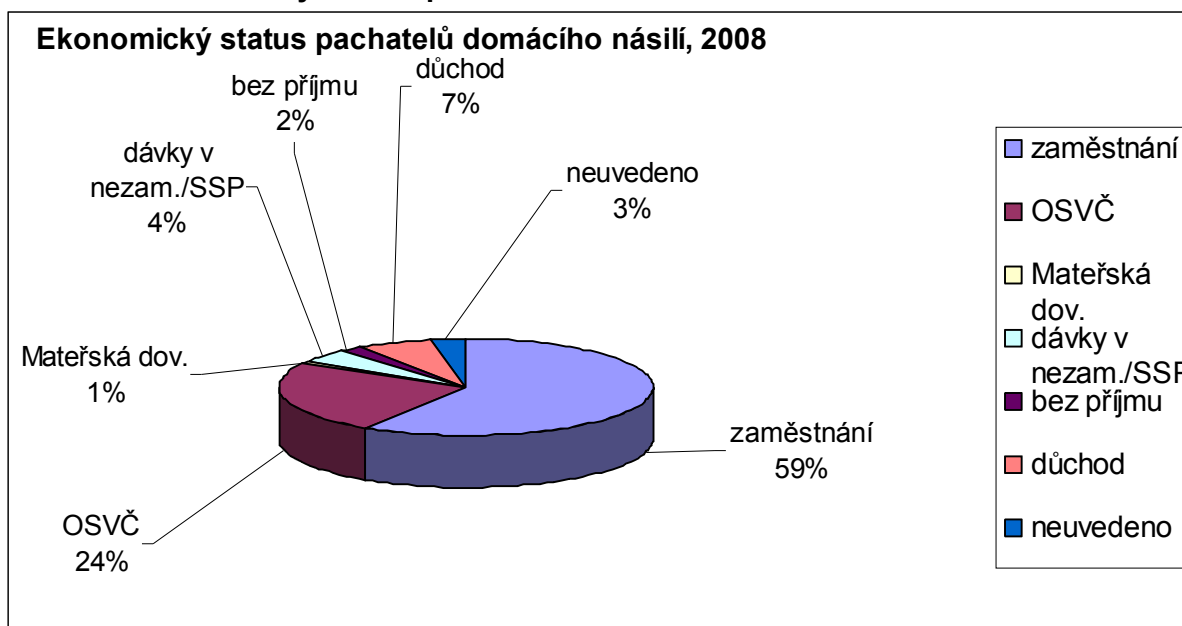
Ekonomický status obětí a pachatelů násilí, 2008

	ženy		muži	
	počet	v %	počet	v %
zaměstnání	101	51,5	116	59,2
OSVČ	12	6,1	47	24,0
Mateřská/rodičovská dovolená	54	27,6	2	1,0
dávky v nezaměstnanosti /SSP	9	4,6	8	4,1
bez příjmu	5	2,6	4	2,0
důchod	15	7,7	13	6,6
neuvedeno			6	3,1
celkem	196		196	

GRAF 5.: Ekonomický status: oběti

GRAF 6. : Ekonomický status: pachatelé

Ženy, které přicházejí řešit svůj problém s domácím násilím, žijí v manželském svazku nebo partnerském (druh-družka) nejčastěji 1 -5 let (23 % žen), následují skupiny s délkou vztahu 6 - 10 let (18,9 % žen).

TABULKA 4. Rodinný stav obětí , 2008

Rodinný stav obětí domácího násilí - v procentech										
	délka vztahu (v letech)									
	0-1	1-5	6-10	11-15	16-20	21-25	26-30	31-35	36+	celkem
vdaná	1,0	15,8	14,8	8,7	8,7	3,6	1,0	1,5	3,1	58,2
druh-družka	0,5	7,2	4,1	0,5		0,5				12,8
rozvedená	1,5	5,1	4,1	5,1	4,1	1,0	0,5		1,5	22,9
svobodná	2,0	2,0	0,5							4,5
vdova										0
neuveдено										2

Dalším sledovaným ukazatelem je **původní rodina oběti a pachatele**, dokazující transgenerační přenos násilných vzorů chování. Původní rodina je tedy místo, kde dnešní oběti a pachatelé vyrůstali a kde se mohli naučit určité vzory chování. Z výpovědí klientek vyplývá: polovina žen (51 %) uvádí rodinu problematickou. Za problematickou bylo označeno klientkami o.s. ROSA celkem 46,5 % rodin pachatelů domácího násilí. Pro srovnání v roce 2006 byly za problematické označeny dvě třetiny původních rodin násilného partnera (62,5 % rodin) a téměř polovina rodin obětí. Pokud jde o původní rodinu klientky/oběti domácího násilí, tyto ženy zažily: rozvod rodičů, některé měly násilnického otce, despotického otce, otce agresivního alkoholika, zažily jako děti násilí ze strany svého otce, případně i matky, měly příliš autoritativní rodiče, četné hádky mezi rodiči. Pokud jde o původní rodinu násilného partnera, řada partnerů dopouštějících se nyní domácího násilí na svých ženách, zažila v dětství rovněž násilí svého otce vůči jejich matce, rozvod rodičů měli despotického otce, otce agresivního se závislostí na alkoholu, dominantní a despotickou matku, zažili sami násilí ze strany rodičů.

TABULKA 5. Původní rodiny obětí a pachatelů, 2008

PŮVODNÍ RODINA OBĚTI A PACHATELE		
	počet	v %
ORIENTAČNÍ RODINA OBĚTI		
násilný, agresivní otec	33	16,8
násilná, agresivní matka	2	1,0
otec závislost na alkoholu	13	6,6
matka závislost na alkoholu	1	0,5
rozvod v rodině	39	19,9
hádky, problémy	10	5,1
pokus o sebevraždu otec	1	0,5
agresivní děda	1	0,5
celkem problematická rodina	100	51,0
ORIENTAČNÍ RODINA PACHATELE		
násilný, agresivní otec	58	29,6
násilná, agresivní matka	7	3,6
otec závislost na alkoholu	13	6,6
matka závislost na alkoholu	2	1,0
pokus o sebevraždu otec	3	1,5
hádky, problémy	6	3,1
celkem problematická rodina	89	45,4

Dalším sledovaným údajem je iniciátor vyhledání pomoci. V případě pomoci v Informačním a poradenském centru jsou to většinou známí, přátelé a internet, oddělení sociálně právní ochrany dětí.

TABULKA 6. Iniciátor vyhledání pomoci, 2008

Iniciátor vyhledání pomoci	
klientka sama	7
rodina	10
známí, přátelé	35
internet	37
média	15
instituce (OSPOD)	32
Policie	11
Lékař	14
Psycholog	15
Intervenční centrum	1
jiná NNO	11
Advokát	7

Pomoc obětem domácího násilí vyžaduje delší dobu a větší počet konzultací. Téměř polovina žen využila pomoci Rosy v rozsahu 2 – 5 konzultací.

TABULKA 7. Počet konzultací v o.s. ROSA

Počet konzultací klientky v o.s. ROSA		
	počet	v %
1x jen vstupní pohovor	69	35,2
2 - 5krát	95	48,5
6 - 10krát	16	8,2
11 - 15krát	5	2,6
16 - 20krát	4	2,0
21 - 25krát	2	1,0
26 - 70krát	6	3,1

Formy násilí na ženách

Domácí násilí má několik podob od psychického, přes ekonomické, sexuální až po fyzické.

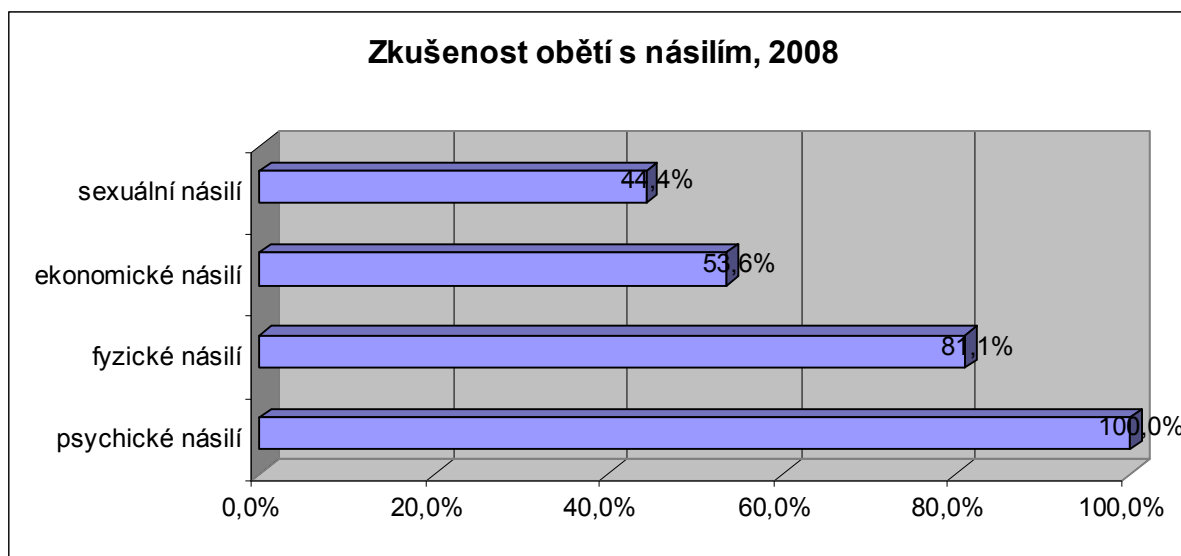
Formy domácího násilí

- psychické násilí: nadávky, bezdůvodné obviňování, pokořující poznámky, urážky s cílem zničit sebevědomí a rovnováhu oběti (jsi neschopná, beze mě nic nedokážeš, jsi nula, neschopná hysterka) pomlouvání, ponižování, zesměšňování, odepírání spánku, jídla, vyhrožování sebevraždou, sociální izolace (zákaz návštěv příbuzných, přátel, zamykání) sledování telefonátů, nečekané kontroly, sledování, vzbuzování strachu, pronásledování, ničení osobních věcí oběti, výhrůžky (jestli odejdeš, zničím tě, zabiju tě, seberu ti děti a už je nevidíš, stejně ti nikdo neuvěří...)
- fyzické násilí – facky, rány pěstí, kopance, škrčení, smýkání, tahání za vlasy, ohrožování zbraní
- ekonomické násilí: vytváření ekonomické závislosti na partnerovi, např. omezení přístupu k penězům, přidělování peněz po malých částkách a jejich přesné vyúčtování, nucení posílat peníze na konto partnera, zákaz pracovat
- sexuální násilí: nucení k sexu násilím nebo výhrůžkami, nucení k nepříjemným sexuálním praktikám, znásilnění

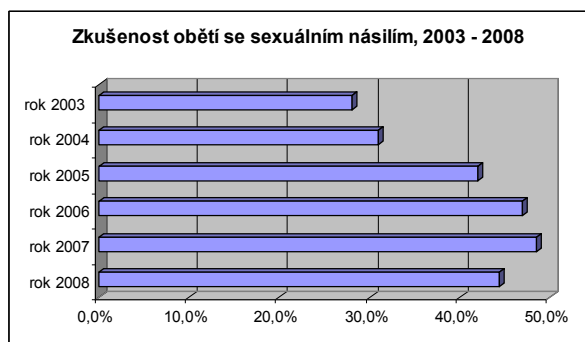
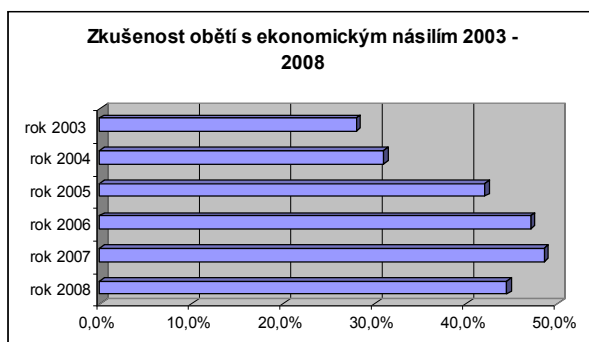
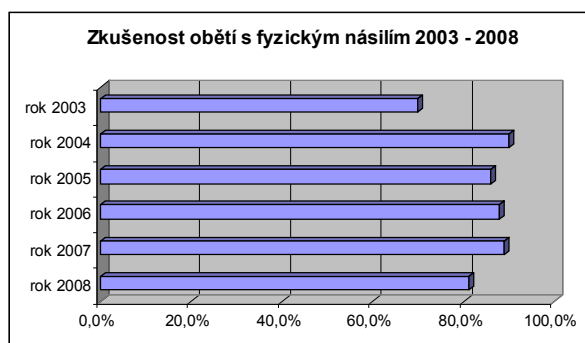
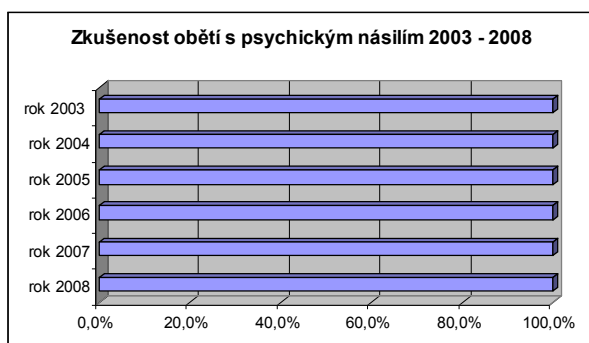
Z našich dat vyplývá, že

- **100,0 %** našich klientek, obětí domácího násilí, má zkušenost s **psychickým násilím**
- **81,1 %** žen, obětí domácího násilí, má zkušenost s **fyzickým násilím**
- **53,6 %** žen, obětí domácího násilí, má zkušenost s **ekonomickým násilím**
- **44,4 %** žen, obětí domácího násilí, má zkušenost se **sexuálním násilím**

Graf 7. : Zkušenost obětí s násilím, 2008

Graf 8.: a,b,c,d. Zkušenost klientek - obětí s formami násilí (v %) , v letech 2003 – 2008

Všechny ženy ze sociologické sondy se setkaly s **psychickým násilím**. To má nejčastěji podobu ponižování, zesměšňování, snižování a shazování (jsi hloupá, blbá, nemožná, neschopná, beze mě jsi nic, nic nedokážeš, nic neumíš, jsi tupá, nedokážeš ani..., neumíš to pořádně...). Ženy se ale setkávají i s hrubými a vulgárními nadávkami, kontrolou, omezování (nesmí chodit k příbuzným, nesmí mít přátele, některé nesmí chodit do práce, jejich cesta z práce domů je kontrolována, je jim kontrolován telefon, partner je sleduje, natáčí, odposlouchává telefon), musí poslouchat příkazy a zákazy. Jejich partner jim odepírá jídlo, spánek, vyhrožuje zabitím, sebevraždou, únosem dětí, sebráním dětí. S ponižováním se setkala v letošní sondě 96,4 % žen, vulgarismy slyší 74,5 % žen, vydírání, zastrašování 71,9 % žen. Výhrůžky zabitím vyslovilo 45,4 % násilníků. Kontroly, zákazy a příkazy poznalo 80,6 % žen. S omezování a izolací má zkušenost 52,6 % žen. Se stalkingem má zkušenost 20 % žen.

S **fyzickým násilím** se setkala 159 našich klientek (81,1 % žen) . Nejvíce žen se setkala s opakovaným fackováním (42,3 % žen), s bitím a ranami pěstmi (40,8 % žen), bito do hlavy a obličeje, hlavou o zeď či nábytek bylo celých 16,3 % žen. Škrcceno bylo 34,2 % žen, sraženo 33,2 % žen, zkopáno 15,8 %. Další ženy byly tahány za vlasy, byly jim bolestivě krouceny ruce, byly topeny. Zarážející je, že téměř 17 % žen bylo bito v těhotenství. Nešlo přitom jen o „facky“ ale i surové útoky včetně zkopání.

S **ekonomickou kontrolou** se setkala 105 žen (53,6 % klientek). Cíleně málo peněz od partnera dostává 27 procenta žen. Žádné peníze na chod domácnost nedostává 23 procent žen. Dalších 10,7 % žen musí o peníze prosit , jsou jim přidělovány po malých bankovkách a poté musí předložit vyúčtování. Zakázáno pracovat má 1,5 % (v loňském roce to bylo 8 % klientek).

Sexuální násilí ve vztahu zažilo 87 žen (44,4 %). Nejčastěji ženy uvádějí vynucený sex (38,8 %), dále pak nepříjemné sexuální praktiky (16,8 %), dalších 11,7 % žen bylo svým partnerem znásilněno.

TABULKA 8.: FORMY NÁSILÍ NA ŽENÁCH

FORMY NÁSILÍ NA ŽENÁCH, 2008			
		počet	v %
PSYCHICKÉ NÁSILÍ	celkem	196	100
	ponižování	189	96,4
	vydírání, zastrašování	141	71,9
	výhrůžky zabitím	89	45,4
	nadávky, vulgarismy	146	74,5
	kontrola, zákazy	158	80,6
	omezování, izolace	103	52,6
	křik	96	49,0
	žárlivost	122	62,2
	stalking	20	10,2
	M vyžaduje naprostou poslušnost	59	30,1
	M vyhrožuje sebevraždou	68	34,7
	M vyhrožuje zbraní	37	18,9
	M rozbíjí věci v bytě	23	11,7
	M násilí ke zvířeti	6	3,1
FYZICKÉ NÁSILÍ	celkem	159	81,1
	fackování	83	42,3
	bití, rány pěstí	80	40,8
	rány do hlavy	32	16,3
	škrcení	67	34,2
	kopání do těla	31	15,8
	strčení, sražení k zemi	65	33,2
	bití v těhotenství	33	16,8
	napadání nožem	16	8,2
	míření pistolí	2	1,0
	trhání vlasů	12	6,1
	házení věcmi po F	15	7,7
	plivání do obličeje	4	2,0
	kousání	2	1,0
	dušení polštářem	5	2,6
	kroucení rukou	10	5,1
	bití pálkou	1	0,5
	sprchování ledovou vodou	1	0,5
	štípání	2	1,0
	topení ve vaně	2	1,0
EKONOMICKÉ NÁSILÍ	celkem	105	53,6
	M nedává žádné finance	45	23,0
	málo peněz kontrola prostředků	53	27,0
	odevzdávání mateřské	6	3,1
	prosit i o malé částky peněz	21	10,7
	zákaz pracovat	3	1,5
SEXUÁLNÍ NÁSILÍ	celkem	87	44,4
	vynucovaný styk	76	38,8
	nepříjemné praktiky	33	16,8
	znásilnění v manželství	23	11,7

„Týrání žen jejich partnery má vliv na jejich tělesné a duševní zdraví. Vedle tělesných následků (podlitiny, řezné rány, zlomeniny) mají ženy řadu psychosomatických onemocnění (migrény, úzkosti, bolesti žaludku, pánve, krvácení, astma, vysoký tlak apod., zvracení, úbytek na váze). Ženy - oběti domácího násilí mohou trpět řadou syndromů od depresivního (chorobně smutná nálada, doprovázená úzkostí, poklesem výkonnosti, změny chuti k jídlu, sebevražedným myšlenkám apod.) po anxiózní (převládá úzkostná nálada). U žen je viditelná nervozita, tlak na hrudi, mají obavu, že by se mohlo něco stát. Některé ženy uváděly fobické pocity, strach z prostranství, lidí, uzavřených prostor. Jiné ženy, které navštívily o. s. ROSA, měly poruchy dynamiky: mluvily pomalu s dlouhými pauzami, jiné měly zrychlené myšlení, jejich projev byl až nesrozumitelný. Často se měnila nálada žen. U části žen i v důsledku dlouhotrvajícího stresu se objevilo nádorové onemocnění (rakovina prsu, dělohy).“⁸

TABULKA 9: Zdravotní následky

Zdravotní následky násilí, 2008		
	počet	v %
deprese, úzkosti, posttraum.stres.p.	15	7,7
naražená žebra, páteř	6	3,1
zlomenina ruka, noha	3	1,5
probodnutá ruka	2	1,0
modřina v obličeji	3	1,5
vyhozená čelist	2	1,0
rozseknutý ret	2	1,0
krční páteř	2	1,0
poškození sítnice	1	0,5
prasklý bubínek	2	1,0
krvácení do mozku	1	0,5
rozsáhlé podlitiny	9	4,6
ošetření u lékaře bez bližší specifikace	13	6,6
vyražený zub	1	0,5

TABULKA 10. Řešení násilí, 2008

Řešení domácího násilí v rodině klientky		
	počet	v %
Policie volána, neřešila, jen domluvila M	38	19,4
vyhodnoceno jako přestupek	19	9,7
M byl vykázán	4	2,0
oběť podala trestní oznámení později jej stáhla	6	3,1
sepsán protokol a nic se nestalo	4	2,0
podáno trestní oznámení, šetří se	6	3,1
		0,0
M je ve vazbě, čeká na rozsudek	1	0,5
M odsouzen dle 215 a TZ	1	0,5
M dostal podmínku 2 měs. na 1 rok	1	0,5
M ve výkonu trestu - 3 měsíce - napadení florbalovou pálkou	1	0,5
M 10 měsíců ve vazbě - neplacení výživného	1	0,5

⁸ Vavroňová Marie, Zpravodaj ROSA 1/2009, Zdravotní následky násilí, 2009

3. Dětská svědectví násilí

Děti v domácnostech, kde dochází k násilí, mohou být nejen svědky násilí, ale mohou být i samy týrány a mohou být dokonce využívány trýznitelem k manipulaci či získání kontroly nad obětí.⁹

Domácí násilí není ojedinělá hádka či konflikt. Jde o opakované a promyšlené napadání a používání moci. Navíc se násilí opakuje v cyklech a má rostoucí tendenci. Při těchto opakujících se situacích je ohrožen nejen psychický, ale i fyzický stav dětí. Ty totiž na systematické týrání a ponižování reagují trvalým napětím. Ztrácejí pocit jistoty a bezpečí, který u rodičů hledají a potřebují. Jsou svědky odmítání, protikladného chování. Po zničující zkušenosti s násilím mívají narušené vztahy s vrstevníky. Cítí se bezmocné, svalují vinu na sebe. Z některých se stávají „malí dospělí“ a přebírají pod vlivem okolností roli dospělého. Někdy se naopak vrací ve vývoji zpět a chovají se příliš dětsky.

Zkušenost s násilím může ovlivnit negativně rozvoj dětského mozku a jeho funkcí. Děti mohou mít potíže s koncentrací, učením, cítěním empatie a rozvíjením normálních vztahů s druhými. Děti, které mají zkušenost s násilím, mají problémy naučit se důvěřovat, mít někoho rád. Aby neriskovaly další citové ztráty, raději se emočně „oddělují“ od svého okolí. Pak mohou čelit vážným potížím v pozdějším životě.

To, jak děti reagují na násilí, záleží na mnoha okolnostech: kromě věku i na blízkosti a intenzitě násilí a jeho frekvenci (s opakovaným domácím násilím není jednorázový čin srovnatelný). Všechny děti nereagují stejně – některé se dokážou s traumatickou událostí vcelku brzy vypořádat, jiné jsou postiženy na celý život: záleží na dětském temperamentu, způsobu reagování na svět, na tom, zda dítě samo nebylo objektem násilí či zneužívání. Každé dítě reaguje na násilí rozdílně. Některé je více depresivní, znepokojené, má strach, stáhne se do sebe nebo je sebedestruktivní. Jiné začne být agresivní k rodičům a ostatním dětem: agresi přejímají jako jediný správný model komunikace. Některé je rozpolcené, jiné příliš aktivní či neopatrné. Děti jsou zmatené ve svých pocitech vůči rodičům – násilného rodiče mají rády a zároveň se jej bojí. Své matky mohou v důsledku narušené rovnováhy moci v rodině a kvůli násilnému modelu vnímat jako sobě rovné – tedy ne jako autoritu rodiče, ale jako vrstevnice. Buď se k nim mohou chovat stejně agresivně jako ke spolužákům, a nebo mohou mít tendence je ochraňovat.¹⁰

Vliv domácího násilí na děti

- Přebírání odpovědnosti za týrání.
- Stálá úzkost, že dojde k dalšímu násilí, a stresem vyvolané poruchy.
- Vina, že nejsem schopen/schopna násilí zastavit. Vina, že mám ráda trýznitele.
- Strach z opuštění.
- Sociální izolace a potíže se vztahy s vrstevníky i dospělými.
- Nízká sebeúcta.
- Řešení problémů agresí (verbální, fyzickou, k vrstevníkům, dospělým, zvířatům).
- Nepřebírání zodpovědnosti a svalování viny na druhé (jak mají odpozorovaný model od násilného rodiče).

Dítě, které je ve stresu z traumatického zážitku, kdy je objektem násilí osoba, kterou má rádo a která se o něj stará, může utíkat k regresi, projevují se u něj separační strachy a obecně strach jako nejsilnější dětská emoce, pronásledují jej noční můry.

Děti, které jsou svědky násilí, se mohou chovat agresivněji a nebo naopak bázlivěji. Chlapci vykazují spíše problémy, které se kategorizují jako vnější – nepřátelství a agrese. Dívky vykazují spíše vnitřní problémy – deprese a somatické potíže. Může to ale být i naopak. Děti mohou být neklidnější, plačtivější, úzkostnější, trpí malou sebeúctou, depresemi, jsou zlostné, mají potíže se sebekontrolou, somatizují (jdou z nemoci do nemoci), objevují se u nich poruchy příjmu potravy (např. anorexie), pokusy o sebevraždu,

⁹ Zdroj: www.stopvaw.org : Effects of Domestic violence on Children

¹⁰ Hronová, M.: Dětská svědectví násilí, kapitola 3., ROSA 2008

sebeпоškozování, v případě starších dětí dochází k užívání drog a alkoholu, útěkům z domova. Tyto děti přestávají komunikovat s vrstevníky, učitelkami. Mohou mít i další potíže ve škole – s koncentrací, přizpůsobením, mentální zpoždování. Řada dětí trpí stresem vyvolanými indispozicemi (bolesti hlavy, břicha, žaludku, teploty...), obzvláště žijí-li stále v jedné domácnosti s násilníkem, nebo jsou nuceny soudem ke styku s otcem, který se dopouštěl na jejich matce nebo na nich násilí. Děti si opakovaně vybavují útok, celý zážitek se jim ve flashbacích vrací: prožívají tak opakovaně stavy úzkosti. Trpí posttraumatickými stresovými poruchami. Jejich problémy se mohou vrátit po letech: při volbě partnera či výchově vlastních dětí. Riziko, že děti, které jsou svědky násilí, budou později samy agresory nebo oběťmi, je velké. „Děti, které jsou svědky násilí, se také mohou učit násilí používat: dětské svědectví násilí může mít za následek používání násilí a konfliktní řešení sporů, může generovat postoje ospravedlňující vlastní užití násilí.“¹¹ Děti z domovů, kde jsou týrány matky, projevují menší míru pochopení, soucítění s druhými. Mívají problémy s navazováním vztahů s vrstevníky, autonomií, sebekontrolou. Děti - svědci násilí vykazují mnoho problémů s chováním a v emocionální oblasti. Přítomnost při násilí v dětství vyvolává v dospělosti deprese, posttraumatické symptomy, nízkou sebeúctu mezi ženami a posttraumatické symptomy mezi muži.¹²

Mezinárodní výzkumy ukazují, že existuje korelace mezi týráním dětí a domácím násilím. Studie provedená v celých USA ukázala, že 50 % mužů, kteří často napadají své ženy, také často útočí na své děti. Podle stejné studie v USA si je 90 % dětí vědomo násilí namířené na jejich matku.¹³

Emoce dětí zažívajících domácí násilí

- ✚ **Rozporuplné pocity:** tyto děti prožívají lásku i nenávisť, mají strach z násilného otce, ale zároveň ho mají rády, cítí strach, smutek, hněv. Lásky a násilí jsou propleteny a tento model je dětem nabídnut do budoucnosti, kde může napáchat další škody. Některé děti trpí pocity: „mám tátu rád, ale má mě on taky rád, když mě tak tříská flétnou o hlavu, jsem špatný?“
- ✚ **Zmatek:** proč se to děje, zmatek co je správné a co ne, zmatek v tom, proč je jednou násilník milující a pečující a jindy násilný.
- ✚ **Pocity viny:** děti trpí pocity viny, že mají rády rodiče, který je bije, který bije jejich matku, trpí pocity viny, že násilí mezi rodiči nedokážou zabránit. Říkají si: „kdybych nezapomínal úkoly, táta by mámu nebil...“ Myslí si, že jsou příčinou konfliktů doma a měly by jim zabránit.
- ✚ **Smutek:** děti mohou mít návaly smutku, které je tak pohltní, že se už nesoustředí na nic jiného, ani na školu. Děti, které zůstanou s pocity smutku samy a nikdo je s nimi nesdílí, mohou trpět pocity osamělosti.
- ✚ **Deprese:** děti se cítí osamělé, opuštěné, ztrácí radost ze života, mají pocit, že je všechno špatně, cítí se jakoby za zdí, za sklem, kam za nimi nikdo nemůže, mají nízké sebevědomí, jsou opuštěné, nešťastné, bojí se vyjádřit své pocity. Nemají chuť k jídlu, trpí poruchami spánku a propadají se do stále větší osamělosti, připadají si bezcenné. Někdy už sedmileté děti mohou trpět sebevražednými pocity. Tyto děti mohou trpět pocitem, že o ně nikdo nestojí, a když zemřou, rodiče toho budou litovat a budou trpět jako teď ony.
- ✚ **Regrese:** děti ve stresu mají tendenci zapomenout na některé věci, které se naučily a spadávají k chování odpovídajícímu ranější vývojové fázi – jako je mokrá postel, nehody na toaletě, cucání prstů.
- ✚ **Hněv:** na pachatele násilí, na oběť nebo na sebe, že nejsou schopny násilí zastavit, na svět, že se násilí vůbec děje.

¹¹ Jaffe, Wilson a Wolf (1986)

¹² Henning (1996)

¹³ E.Cohen, B. Walthal: Silent Realities, The National Child Welfare Resource centre form FAmily, Washington DC, Jan. 2003, Womens Rural Advocacy Programs: The Effects of Domestic Violence on Children

- ✚ **Vztek:** je běžný citový stav, nezvládnutý vztek je ale nebezpečný, vede k násilí a agresi. Vztek může pramenit z pocitů nejistoty, odmítání, z pocitů bezmoci, že nedokážou zastavit násilí. Vztek může pramenit i ze zoufalství a smutku. Je snadnější být vzteklý než smutný a na vztek rodiče určitě zareagují. Některé děti svůj vztek nedokážou vyjádřit, mohou trpět nočními děsy.
- ✚ **Úzkost, strach:** děti traumatizované násilím mohou mít strach, že když se o násilí někdo dozví, budou odebrány rodičům, dány do dětského domova, Klokánku apod. Děti prožívají úzkost, protože se bojí, že tatínek zabije maminku, že se rodiče rozvedou, že otce zavřou do vězení, že je odvedou sociální pracovnice, bojí se, co s nimi bude, když se máma rozvede... Mohou mít ale i strach, že otec zabije matku a budou opuštěné, strach z toho, že je táta odvede a už mámu neuvidí. Děti mohou být tak vystrašené a traumatizované, že se bojí o násilí v rodině hovořit. Mají strach, že se o násilí dozví okolí, mají strach, že když se budou ptát, své rodiče rozzlobí. Tyto děti ztrácejí základní jistoty, jsou neustále ostražité, neustále čekají, kdy je zase bude ohrožovat násilí, už vystihnou, kdy přijde další úder.
- ✚ **Bezmocnost:** protože nejsou schopny zabránit násilí obecně a zabránit násilí, když se právě děje, a protože společnost včetně zákonů není schopna nic udělat.
- ✚ **Samota:** pocit neschopnosti a odlišnosti od ostatních, pocity izolace.
- ✚ **Stud:** že se to děje u nich doma.
- ✚ **Nedůvěra:** k rodičům, k učitelům, protože jejich zkušenost jim říká, že dospělí jsou nepředvídatelní, nedodržují sliby a nemyslí to s nimi dobře.¹⁴

Dětská svědectví násilí mají za následek:

- ✚ psychické a emocionální problémy jako agrese, nepřátelství, úzkost, sociální odstup a deprese
- ✚ kognitivní funkční problémy jako špatná verbální obratnost a rozvoj postojů podporujících užití násilí
- ✚ dlouhodobé problémy jako deprese, traumatické symptomy, nízké sebevědomí mezi ženami a traumatické symptomy mezi muži

Tyto problémy jsou umenšovány nebo zvětšovány v závislosti na řadě regulujících faktorů:

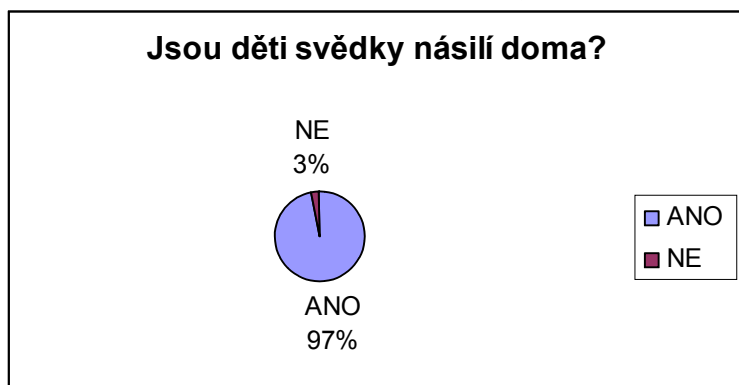
- ✚ zda bylo či nebylo dítě obětí i fyzického týrání
- ✚ věk a pohlaví dítěte
- ✚ doba od prožití násilí
- ✚ kde dítě žije
- ✚ jak dítě vnímá svůj vztah k dospělým doma, jak vnímá podporu rodiny

¹⁴ Hronová, M.: Dětská svědectví násilí, kapitola 3., ROSA 2008

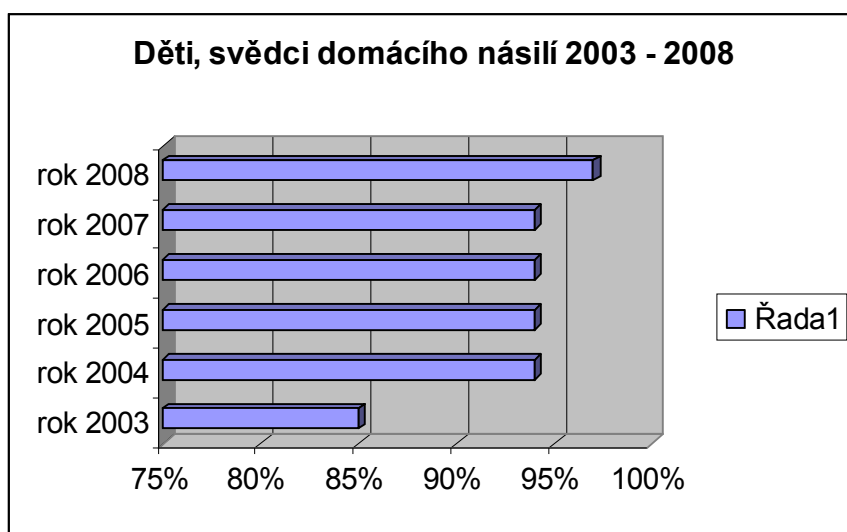
4. Statistika ROSA: Děti, svědci domácího násilí

Ve vztazích našich klientek v roce 2008 žilo 252 dětí. Z nich 245 **dětí (97 % dětí) bylo svědky domácího násilí** namířeného na jejich matky. Děti se stávají svědky nejen psychického násilí (zesměšňování, shazování, ponižování, vulgárních nadávek, výhrůžek), ale i fyzických útoků na své matky (fackování, kopání, bití, topení, znásilnění, škrcení) . Všechny z těchto dětí (97 % %) jsou **svědky psychického násilí** (nadávek, ponižování a dalších forem psychického násilí, některé z nich zažily **fyzický útok na svou matku** . Počet dětí, které jsou svědky domácího násilí se zvýšil o 2 procenta. Vysoký podíl dětí, které jsou svědky násilí doma může být jednak dán tím, že do centra ROSA přicházejí problém s násilím otevřít dlouhodobé oběti násilí . Stejně tak v závislosti na sociálně ekonomických podmínkách v ČR a zejména v Praze je dané, že rodina žije na „malém prostoru“ a násilí nelze neslyšet a nevidět – většina obyvatel bydlí v bytech a nikoli rozlehlých rodinných domech.

Graf 9 . : Děti, svědci domácího násilí, 2008

GRAF 10.: Děti svědci násilí 2003 – 2008

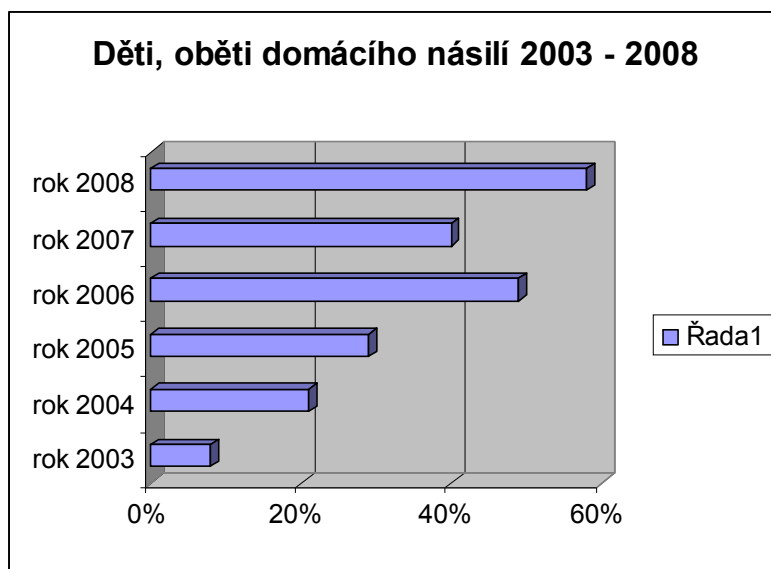
TABULKA 11. : DĚTSKÁ SVĚDECTVÍ NÁSILÍ, 2008

Jsou děti svědky násilí doma?				
	ANO		NE	
	počet	v %	počet	v %
dívky				
0-4roky	36	14,3	1	0,4
5-9 let	34	13,5	1	0,4
10-14 let	27	10,7	0	0,0
15-19 let	18	7,1	0	0,0
20+	6	2,4	1	0,4
chlapci		0,0		0,0
0-4roky	34	13,5	2	0,8
5-9 let	34	13,5	0	0,0
10-14 let	24	9,5	0	0,0
15-19 let	24	9,5	2	0,8
20+	8	3,2	0	0,0
celkem dětí	245	97,2	7	2,8

Statistika ROSA: Děti, oběti domácího násilí

Nejen svědky, ale i **obětmi domácího násilí se stalo celkem 145 dětí, což je 57,5 % dětí.** Opět se nám potvrdily výsledky zahraničních studií. Například průzkumy ve světě uvádějí, že mezi domácím násilím a násilím na dětech existuje korelace. Pachatelé domácího násilí týrají své děti ve 40 – 60 % případů (Hester,1998).

Graf 11. Děti oběti domácího násilí 2003 – 2008

TABULKA 12.: Psychicky týrané děti obětí násilí

Psychicky týrané děti, ROSA 2008		
	počet	v %
dívky		
0-4roky	19	7,5
5-9 let	23	9,1
10-14 let	12	4,8
15-19 let	12	4,8
20+	1	0,4
chlapci		0,0
0-4roky	19	7,5
5-9 let	26	10,3
10-14 let	17	6,7
15-19 let	12	4,8
20+	4	1,6
celkem dětí	145	57,5

Tyto děti jsou vážně psychicky týrány : jsou svým otcem omezovány, jsou ponižovány, je jim vulgárně nadáváno, jsou zesměšňovány, snižovány, přehnaně kontrolovány, je jim odpírán spánek, jídlo, jsou šikanovány, je jim vyhrožováno, malým dětem jsou dávány informace „maminka umřela“, „maminka tě nemá ráda, najdeme jinou mámu“, mají zakázáno navštěvovat kamarády, příbuzné. Pokud ale vezmeme v úvahu premisu WHO, že pouhá přítomnost u násilí je psychickým týráním dítěte, pak je psychicky týráno všech 94 procent dětí, svědků domácího násilí.

TABULKA 13.: Fyzicky týrané děti obětí násilí

Děti, oběti fyzického násilí, 2008		
	počet	v %
dívky		
0-4roky	3	1,2
5-9 let	7	2,8
10-14 let	5	2,0
15-19 let	4	1,6
20+		
chlapci		
0-4roky	5	2,0
5-9 let	3	1,2
10-14 let	6	2,4
15-19 let	2	0,8
20+	2	0,8
celkem dětí	37	14,7

Podle informací poskytnutých klientkami tyto děti byly i fyzicky týrány: byly škrceny, drženy pod krkem, pokousány, štípány, měly jako následek útoku modřiny, podlitiny, výjimkou není ani udeření batolety, fackování, sprchování studenou vodou, odhození, zkopání. Nebo tyto děti utrpí zranění při obraně matky. U tří dívek bylo podezření na sexuální zneužívání.

TABULKA 14.: Následky prožitého násilí

Následky dětských svědectví násilí, 2008		
	počet	v %
agresivita	25	10,2
verbální agrese	12	4,9
sebevražedné myšlenky	5	2,0
výrazné zhoršení ve škole	20	8,2
nápadné změny chování	60	24,5
dítě plačtivé, úzkostné	28	11,4
deprese	2	0,8
psychosomatické obtíže	27	11,0
regrese (pomočování)	12	4,9
sebepoškození	1	0,4
poruchy příjmu potravy	3	1,2
noční běsy	11	4,5
útoky	1	0,4

Dětská svědectví násilí bohužel mají význam nejen pro okamžité prožívání dětí, ale vzhledem k vysokému riziku transgeneračního přenosu, kdy si děti přenášejí násilné vzory chování do svých pozdějších vztahů.

Kasuistika:

- chlapec, 4,5 roku - řekl psychologovi: „tatínek bil mámu, já jsem to viděl“
- dívka, 10 let – viděla jak otec zbil matku, byla v šoku, u lékaře jí podali Diazepam
- dívka, 4 roky: „sbalíme si kufry mami a půjdem pryč.“
- chlapec, 8,5 roku – viděl, jak prohodil otec matku dveřmi. Chlapec řekl, že matku zabije. Chlapec je v péči psychiatra.
- dívka, 7 let - řekla matce: „maminko, ten tě jednou zabije, on se nezmění, chápeš to?“. Otec pije a je agresivní.
- dívka, 13 let: - vzpomíná jak jí bylo 6 let, musela mámě volat do práce – otec odhodil jejího čtyřletého bratra a ten si vyrazil dech...
- chlapec, 15 let: - „už mi mámo nesar, nebo tě zabiju“. „Už sem přemejšlel, že se zabiju“.
- dívka, 2 roky :“nech maminku, jdi pryč.“

5. ROSA: Služby poskytované ženám – obětem domácího násilí v roce 2008

SOCIÁLNÍ SLUŽBY

Služba 1. : Informační a poradenské centrum ROSA pro ženy-oběti domácího násilí

Ženám – obětem domácího násilí poskytujeme jednorázové i dlouhodobé psychosociální a sociálně-právní poradenství, podpůrné terapeutické skupiny. Naším cílem je ochránit ženu a její děti, aby se předešlo dalšímu násilí, byl vypracován bezpečnostní plán, který by minimalizoval ohrožení ženy, přerušit spirálu násilí a pomoci jí najít cestu k životu bez násilí.

Poradenství je bezplatné. Poradenství je poskytováno v týmu: socioterapeutka, psychologka, sociální pracovníce. V případě potřeby a možností o.s. ROSA klientkám zajišťujeme pomoc právničky, psychiatricky a dětské psychologky pro děti, které jsou svědky domácího násilí.

V roce 2008 se ke vstupnímu pohovoru do poradny dostavilo 232 klientek. Oproti roku 2007 je to nárůst o 9 %.

Výkony rok 2008: Informační a poradenské centrum ROSA (konzultace 30 minut)

Sociálně-terapeutické konzultace	674
Sociálně-právní konzultace	452
Psychoterapie žen	10
Právní konzultace	34
Individuální konzultace dětské psychologky	50
Osobní konzultace	28
Krizové intervence	6
Terénní práce	40
Vypracování zpráv k soudu, OSPOD	72
Dětská skupina se sešla 13 x	26
Skupina pro ženy 4 x	8
Klub pro ženy	2
Celkem	1 402 výkonů

Od roku 1998, kdy ROSA otevřela své Informační a poradenské centrum, do konce roku 2008, se na ROSU obrátilo 1715 nových klientek, kterým bylo poskytnuto celkem 6 780 konzultací.

Služba 2.: Azylový dům ROSA s utajenou adresou

Azylové ubytování je určeno ženám – obětem domácího násilí a jejich dětem ohroženým na životě násilným partnerem. Vzhledem k utajenému pobytu obětí trestné činnosti není zpřístupněna adresa utajeného azylového domu. V azylovém domě a utajených bytech je klientkám poskytnuto nejen ubytování, ale je jim zajištěno komplexní psychosociální poradenství a pomoc. ROSA provozuje azylový dům s utajenou adresou a dva utajené byty. Se ženou v azylovém domě pracuje tým socioterapeutek, psychologka, každá žena má vypracován individuální bezpečnostní plán. Komplexní socioterapeutická péče je poskytována bezplatně. Za azylové ubytování musí ženy částečně platit (maximální cenu za den pobytu stanovuje prováděcí vyhláška k zákonu č. 108/2006 o sociálních službách).

Sociální službu pobytového programu využilo v roce 2008: 24 žen a 33 dětí.

Výkony, 2008: Azylové ubytování s utajenou adresou

Sociálně terapeutické poradenství	224
Sociálně právní	230
Psychologické	145
Osobní konzultace/edukační/	270
Osobní dětem	41
Krizová intervence	6
Provozní skupina	135
Dětská psycholožka v AD	23
Terénní služba	62
Příprava k soudu	4
Sepisování návrhů , zpráv	21
Klub matky s dětmi (arteterapie)	15
Dětská skupina herní	134
Celkem	1 310 výkonů

Azylové ubytování pomohlo od roku 1998 do konce roku 2008 celkem 170 ženám a 190 dětem.

Služba 3.: Telefonická krizová pomoc

Smyslem SOS linky 602246102 a pevné linky 241432466 je zajištění rychlé pomoci formou krizové intervence, specializované konzultace, sestavení bezpečnostního plánu, informací, kam se může žena ve svém regionu obrátit o pomoc.

Přímé internetové poradenství ROSA poskytuje obětem domácího násilí a jejich příbuzným poradenství na : poradna@rosa-os.cz .

Výkony za rok 2008

SOS linka	630 intervencí
Pevná linka	960 konzultací
Internetová poradna	329 dotazů
Celkem	1 919 intervencí

V rámci internetového poradenství na poradna@rosa-os.cz: bylo zodpovězeno 329 dotazů , z toho pro organizace 40.

Od roku 1998 do konce roku 2008 bylo ženám poskytnuto 11 291 telefonických krizových intervencí.

Občanské sdružení ROSA je nestátní nezisková organizace specializující se na pomoc ženám - obětem domácího násilí a jejich dětem a na prevenci násilí. ROSA pomáhá ženám již od roku 1993 - nejprve jako nadace, od roku 1998 jako občanské sdružení.

Cílem o.s. ROSA je:

Komplexní pomoc ženám obětem domácího násilí a jejich dětem, která sestává:

- z krizové intervence
- socioterapeutického, sociálně právního a psychosociálního poradenství
- specializovaného poradenství (psychologická, právní pomoc)
- možnosti azylového ubytování s utajenou adresou v případě ohrožení na životě násilným partnerem jehož součástí je i sociální poradenství.

Naším cílem je i uznání domácího násilí jakožto závažného celospolečenského problému a zlepšení systému pomoci ženám, obětem domácího násilí a jejich dětem. Za tímto účelem spolupracuje se státními a zastupitelskými orgány, policií a neziskovými organizacemi zabývajícími obdobnou problematikou v České republice i v zahraničí.

Jako přímou pomoc obětem domácího násilí má ROSA registrovány podle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách 3 sociální služby:

- **Odborné sociální poradenství** v Informačním a poradenském centru ROSA . V Informačním centru ženám nabízíme bezplatné jednorázové i dlouhodobé poradenství: sociálně právní, psychosociální, socioterapeutické. V případě potřeby a možnosti zajišťujeme klientkám i právní poradenství. Ke konzultacím je nutné se předem objednat na tel. 241 432 466.
- **Azylové ubytování** v azylovém domě ROSA s utajenou adresou pro ženy oběti domácího násilí a jejich děti. K pobytu v azylovém domě jsou přijímány ženy s dětmi i ženy bezdětné, které jsou ohrožené násilím v rodině. V azylovém domě nejsou krizová lůžka - k pobytu jsou ženy přijímány až po vstupní konzultaci v Informačním a poradenském centru ROSA. Za pobyt ženy platí, poradenství je bezplatné.
- **Telefonickou krizovou pomoc** na pevné lince 241 432 466 (po, út 9-18, st, čt 9-16, pá 9-14) a SOS lince 602 246 102 (po-pá 9-18) a přímé internetové poradenství na poradna@rosa-os.cz . Internetové poradenství i telefonická pomoc slouží obětem domácího násilí, násilí ve vztazích, příbuzným obětí, pracovníkům státních institucí, sociálních odborů, neziskových organizací pomáhajících obětem domácího násilí.

V Informačním a poradenském centru ROSA bylo letech 1998 - 2008 bylo poskytnuto celkem 6 780 konzultací 1 715 ženám. Azylový dům ROSA pomohl v letech 1998 - 2008 celkem 170 ženám a 190 dětem. Od roku 1998 do konce roku 2008 bylo poskytnuto 11 291 krizových telefonických intervencí.

Prevence domácího násilí

Vedle přímé pomoci ženám, obětem domácího násilí a jejich dětem se zaměřujeme i na prevenci domácího násilí. Organizujeme přednášky, semináře či konference k domácímu násilí pro odbornou i širší veřejnost, nedílnou součástí našich aktivit je vydávání informačních letáků, brožur a publikací, informačního zpravodaje. ROSA provozuje i preventivně zaměřené stránky www.stopnasili.cz , kde jsou informace pro ženy – oběti domácího násilí, děti svědky násilí v rodině, mladé lidi, které může ohrožovat násilí ve vztahu i odbornou a širokou veřejnost (učitelé, zdravotníci, pomáhající profese).

ROSA – centrum pro týrané a osamělé ženy

Podolská 242/25, 147 00 Praha 4

Tel.: 241 432 466, SOS linka 602 246 102

www.rosa-os.cz, www.stopnasili.cz , info@rosa-os.cz

IČO 68405359, bankovní spojení: 0008399319/0800